

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/78/2020
Identifikačné číslo spisu: 6414212975
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6414212975.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky Mgr. Soni Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Beaty Miničovej v spore žalobcu: Environmentálny fond, so sídlom Bukureštská 4, 813 26 Bratislava, IČO: 30 796 491, zastúpeného advokátskou kanceláriou LEGAL GROUP, s.r.o., so sídlom Trnavská cesta 27/B, 831 04 Bratislava, IČO: 47 237 589, proti žalovanému: ŽHS, a.s., so sídlom Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom, IČO: 36 003 174, za účasti intervenienta ZSPN RECYKLING, a.s., so sídlom Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom, IČO: 36 023 841, spoločne zastúpení Advokátska kancelária Juraj Seitz s.r.o., so sídlom Moyzesova 36, 040 01 Košice, IČO: 47 157 437, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Juraj Seitz, v konaní o zaplatenie 497.908,78 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 12Cb/24/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. decembra 2018, č. k. 41Cob/127/2018-337, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného z a m i e t a .
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 16. marca 2018, č. k. 12Cb/24/2014-276, návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 497.908,78 eur spolu s 9,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 497.908,78 eur od 5. novembra 2014 do zaplatenia. Žalobu žalobcu vo zvyšku v časti príslušenstva zamietol a rozhodol, že žalobca má právo na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10. novembra 2014 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 497.908,78 eur a 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 8. mája 2014 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že dňa 2. septembra 2008 bola medzi žalobcom ako veriteľom a spoločnosťou TRANSFORM RECYKLING, a. s. ako dlžníkom (od 24. februára 2015 zmena obchodného mena na PLAST RECYKLING, a. s. a od 1. októbra 2016 výmaz spoločnosti s právnym nástupcom ZSNP RECYKLING, a. s.), uzatvorená Zmluva č. 58730/08U03/0/2008 o poskytnutí podpory formou úveru zo dňa 2. septembra 2008, ktorou žalobca

poskytol TRANSFORM RECYKLING, a. s. podporu formou úveru v celkovej sume 995.817,57 eur za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere v znení jej dodatkov. Pohľadávka žalobcu zo Zmluvy o úvere bola okrem iného zabezpečená aj Vyhlásením o ručiteľskom záväzku č. 01/2008 zo dňa 2. septembra 2008, na základe ktorého ručiteľ - žalovaný preberá ručenie v zmysle Obchodného zákonníka za včasné a úplne zaplatenie pohľadávky žalobcu v sume 497.908,78 eur s príslušenstvom, t. j. v časti istiny úveru, úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a iného príslušenstva pohľadávky, vrátane pohľadávok, ktoré vzniknú žalobcovi prípadným odstúpením od Zmluvy o úvere, resp. zmenou Zmluvy o úvere, na základe jej dodatkov alebo vyhlásením Zmluvy o úvere súdom za neplatnú. Dňa 8. októbra 2008 bol uzatvorený Dodatok č. 1 k Zmluve o úvere, podľa ktorého sa zmenil spôsob a lehoty splácania úveru a dĺžka úverového vzťahu sa znížila z 15 na 10 rokov. Dňa 8. novembra 2010 na základe žiadosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. bol uzatvorený Dodatok č. 2 k Zmluve o úvere, podľa ktorého TRANSFORM RECYKLING, a. s. prvú splátku zaplatí dňa 27. októbra 2008. Dňa 6. decembra 2011 bol uzatvorený Dodatok č. 3 k Zmluve o úvere, podľa ktorého sa zmenil spôsob a lehoty splácania poskytnutej podpory oproti dohode v Dodatku č. 2. Žalobca tvrdil, že nakoľko mu spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s. nepoukázala na účet dohodnuté splátky istiny úveru, žalobca v súlade s článkom VII. bod 5 Zmluvy o úvere, dňa 20. januára 2014 odstúpil od Zmluvy o úvere a vyzval TRANSFORM RECYKLING, a. s., aby v lehote do 30 kalendárnych dní od nadobudnutia účinnosti odstúpenia od Zmluvy o úvere uhradil zostatok poskytnutého úveru s príslušenstvom, ktorý ku dňu 20. januára 2014 predstavoval sumu 749.819,31 eur. Spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s. namietala nedostatočnosť vymedzenia dôvodov odstúpenia od Zmluvy o úvere a odstúpenie označila za neplatné, z dôvodu, že odstúpenie žalobcu nespĺňa základné požiadavky pre platnosť právneho úkonu. Vzhľadom na uvedenú odpoveď žalobca opätovne odstúpil od Zmluvy o úvere, listom zo dňa 28. januára 2014, kde presne konkretizoval a vymedzil dôvody odstúpenia od Zmluvy o úvere a zároveň opätovne vyzval spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s., aby v lehote do 21 kalendárnych dní od nadobudnutia účinnosti odstúpenia od Zmluvy o úvere uhradil zostatok poskytnutého úveru s príslušenstvom vo výške 749.819,31 eur.

3. Súd prvej inštancie v konaní považoval za nesporné, že pohľadávka žalobcu voči dlžníkovi bola do určitej výšky, t. j. 497.908,78 eur zabezpečená vyhlásením žalovaného o ručiteľskom záväzku. Medzi stranami je sporné, či ručiteľský záväzok žalovaného existuje. Žalovaný považoval odstúpenie od zmluvy za neúčinné. Poukázal na § 114 ods. 1 písm. d/ zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „ZKR“) a uviedol, že dlžník - spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s. nebola v omeškani so splácaním svojho dlhu.

4. K návrhu žalovaného na prerušenie konania okresný súd uviedol, že napriek podanému dovolaniu zo strany žalovaného, nevidí dôvod na prerušenie konania, keďže právny problém, ktorý je obdobný ako v predmetnom spore bol vyriešený a vec je právoplatne ukončená. V záujme hospodárnosti konania, keďže o tejto otázke bolo odvolacím súdom už rozhodnuté, takýto návrh na prerušenie konania zamietol. Súd pri rozhodovaní o prerušení konania vzal na zreteľ aj záujem na rýchlejšej a účinnej ochrane práv strán sporu, keďže konanie sa vedie od 10. novembra 2014.

5. K právnemu problému, ktorý je podstatou sporu konajúci súd uviedol, že s ustáleným právnym názorom vyjadreným vo viacerých rozhodnutiach súdov nie je možný iný výklad ust. § 155 ods. 4 ZKR ako ten, že účinky reštrukturalizačného konania sa na záložcu nevzťahujú, pretože v tomto konaní sám nebol v postavení dlžníka. Podľa viacerých judikovaných rozhodnutí, totiž žalobca ako záložný veriteľ má právo domáhať sa uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z majetku záložcu. Súd prvej inštancie poukázal na § 306 Obchodného zákonníka, ktorý hovorí o uplatnení nároku veriteľa u záložcu a konštatoval, že žalobca tento postup pri uplatnení tohto nároku dodržal. Dodal, že zákon požaduje, aby veriteľ uplatnil svoju pohľadávku predovšetkým u hlavného dlžníka, a pre toto uplatnenie ustanovuje určitý postup. Je zrejmé, že pohľadávka veriteľa musí byť splatná. Pohľadávku netreba uplatniť na súde, ale stačí, ak veriteľ dlžníka na plnenie písomne vyzve, ak dlžník nespĺni svoj záväzok v zákonnej lehote, t. j. v primeranej dobe od tejto výzvy, veriteľ sa môže domáhať splnenia pohľadávky od ručiteľa. Keďže zákon požaduje, aby veriteľ uplatnil svoju pohľadávku predovšetkým u hlavného dlžníka, vykonal súd dokazovanie listinou „odstúpenie od zmluvy zo dňa 20. januára 2014“, kedy žalobca okrem samotného

odstúpenia od zmluvy písomne vyzval svojho dlžníka - spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s., aby v lehote 30 dní od nadobudnutia účinnosti odstúpenia od zmluvy o úvere uhradil zostatok poskytnutého úveru s príslušenstvom, ktorý ku dňu 20. januára 2014 predstavoval sumu 749.819,31 eur. Na dlžníka žalobcu bola dňa 25. januára 2013 povolená reštrukturalizácia. Podľa názoru okresného súdu ide aj v prípade reštrukturalizácie o výnimku, keď veriteľ nie je povinný vyzvať dlžníka na plnenie a o svojom nároku sa môže obrátiť priamo na ručiteľa. Veriteľ v tomto prípade dlžníka na plnenie síce vyzval, ale výzva bola zbytočná, pretože dlžník svoj záväzok nesplnil. Ručiteľ sa tým podľa okresného súdu stal priamym ručiteľom (dlžníkom, pozn. dovolacieho súdu).

6. Súd prvej inštancie mal za to, že na tento prípad nemožno aplikovať ustanovenie § 114 ods. 1 písm. d/ ZKR (ako jeden z účinkov začatia reštrukturalizačného konania) a považovať odstúpenie od zmluvy za neúčinné, pretože uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2R/9/2012 bol dňa 9. októbra 2013 potvrdený reštrukturalizačný plán a reštrukturalizácia dlžníka ukončená, t. j. už v čase prvého odstúpenia od zmluvy dňa 20. januára 2014 nemožno hovoriť o účinkoch jej začatia, ktoré podľa § 156 ZKR zverejnením uznesenia súdu o skončení reštrukturalizácie v Obchodnom vestníku zanikli. Keďže podmienky uplatnenia pohľadávky veriteľa u ručiteľa podľa § 306 Občianskeho zákonníka boli podľa okresného súdu žalobcom splnené a žalobca sa aj po skončení reštrukturalizácie dlžníka môže domáhať splnenia svojho záväzku u ručiteľa, považoval konajúci súd žalobu za dôvodne podanú, nárok preukázaný, a preto žalobe vyhovel. Spolu s istinou tento súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania. Mal za preukázané, že do omeškania sa dostal až dňa 5. novembra 2014, nie 8. mája 2014 ako tvrdil žalobca. Žalovaný výzvu na zaplatenie zo dňa 14. októbra 2014 prevzal dňa 20. októbra 2014, pričom žalobca mu poskytol lehotu na zaplatenie 15 dní od doručenia, teda najneskôr dňa 4. novembra 2014 mal žalovaný svoj záväzok splniť a od nasledujúceho dňa je v omeškani. V časti uplatneného úroku z omeškania bola žaloba žalobcu zamietnutá.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalovaný vzniesol na poslednom pojednávaní námietku premlčania jednotlivých splátok k 16. marca 2014 a pred týmto dátumom. Poukázal na ust. § 310 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa právo veriteľa voči ručiteľovi nepremlí pred premlčaním práva voči dlžníkovi. Dlžník bol v omeškani so zaplatením splátok počnúc dňom 28. augusta 2012 (prvá neuhradená splátka bola splatná dňa 27. augusta 2012) a ďalej pravidelne mesačne. Podľa § 397 Obchodného zákonníka je premlčacia doba štyri roky, a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 10. novembra 2014, konajúci súd na námietku žalovaného neprihliadol, pretože nepovažoval nárok žalobcu za premlčaný.

8. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p.

9. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 19. decembra 2018, č. k. 41Cob/127/2018-337, rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 16. marca 2018, č. k. 12Cb/24/2014-276 v I., II. a IV. výrokovej vete v spojení s opravným uznesením zo dňa 5. júna 2018, č. k. 12Cb/24/2014-318, potvrdil. Odvolanie žalovaného voči tretej výrokovej vete odmietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému.

10. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako aj s jeho odôvodnením. Na zdôraznenie správnosti potvrdeného rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalovaného uviedol, že predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozsudku prvej inštancie, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 497.908,78 eur spolu s príslušenstvom.

11. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že žalobca a spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s. platne uzatvorili Zmluvu o poskytnutí podpory formou úveru zo dňa 2. septembra 2008, ktorou poskytol žalobca spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. podporu formou úveru v celkovej sume 995.817,57 eur. Na spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s. bola povolená reštrukturalizácia uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2R/9/2012 zo dňa 25. januára 2013, zverejneným v Obchodnom vestníku SR dňa 31. januára 2013 a uznesením sp. zn. 2R/9/2012 zo

dňa 3. októbra 2013 zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 9. októbra 2013 bol potvrdený reštrukturalizačný plán a ukončená reštrukturalizácia tejto spoločnosti. Žalobca si pohľadávku voči spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. do reštrukturalizácie neprihlásil. Pohľadávka žalobcu vyplývajúca zo Zmluvy o úvere voči spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. bola zabezpečená Vyhlásením o ručiteľskom záväzku č. 01/2008 zo dňa 2. septembra 2008 medzi žalobcom a žalovaným ako ručiteľom, ktorý vyhlásil, že „v prípade, ak dlžník nesplní Environmentálnemu fondu ako veriteľovi svoj splatný záväzok podľa úverovej zmluvy, a to ani v dodatočnej lehote určenej Environmentálnym fondom v písomnej výzve doručenej dlžníkovi, vyhlasuje týmto ručiteľ bezpodmienečne a neodvolateľne, že tento záväzok splní za dlžníka sám, a to na prvú výzvu Environmentálnemu fondu, najneskôr do 15 dní odo dňa doručenia Výzvy Environmentálneho fondu ručiteľovi, ktoré bude uvedené vo výzve. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní najmä pri vyhlásení konkurzu. Environmentálny fond môže požadovať aj úroky z omeškania v zmysle úverovej zmluvy a ručiteľ preberá záväzok z ručenia i za tieto úroky z omeškania“ (č. 1. 12 spisu).

12. Žalobca pre porušenie finančnej disciplíny dlžníka - spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. a na základe nedodržania podmienok zmluvy už pred povolením reštrukturalizácie, vyzval spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s. na zaplatenie sumy 749.819,31 eur do 30 dní od nadobudnutia účinnosti odstúpenia od zmluvy (č. 1. 18 spisu). Keďže spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s. namietala neplatnosť odstúpenia, z opatrnosti žalobca odstúpil od zmluvy podaním zo dňa 28. januára 2014 (č. 1. 20), kedy zostatok poskytnutého úveru predstavoval sumu 749.819,31 eur.

13. Odvolací súd zdôraznil, že v konaní nebolo sporné, že na spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s. bola povolená reštrukturalizácia Okresným súdom Banská Bystrica, bol potvrdený reštrukturalizačný plán, žalobca si svoju pohľadávku voči dlžníkovi do reštrukturalizácie neprihlásil. Na základe týchto skutočností žalovaný nárok popieral a tvrdil, že pohľadávka žalobcu nemôže byť voči žalovanému priznaná práve z dôvodu neprihlásenia si pohľadávky žalobcom v reštrukturalizácii voči dlžníkovi.

14. S poukazom na § 155 ods. 2, 4 ZKR odvolací súd konštatoval, že potvrdenie plánu súdom spôsobuje zánik vymáhateľnosti tých pohľadávok, ktoré si veritelia neprihlásili riadne a včas tak, ako v tomto prípade, keď si žalobca svoju pohľadávku v reštrukturalizácii voči dlžníkovi neprihlásil. Zánik vymáhateľnosti znamená nemožnosť vymáhať pohľadávky na súde alebo inom oprávnenom orgáne, ale len voči spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s., voči ktorej sa táto pohľadávka stala nevymáhateľnou.

15. Preto podľa odvolacieho súdu samotný záväzok nezanikol, v dôsledku čoho nezaniklo ani ručenie žalovaného. Pretože v zmysle § 311 ods. 1 Obchodného zákonníka nedošlo k zániku záväzku zo Zmluvy o poskytnutí podpory formou úveru zo dňa 2. septembra 2008, ktorý bol zabezpečený Vyhlásením o ručiteľskom záväzku č. 01/2008 zo dňa 2. septembra 2008 a tento záväzok aj naďalej trvá, odvolací súd dospel k záveru, že žalobca má aj naďalej právo domáhať sa svojej pohľadávky voči žalovanému ako zákonnému ručiteľovi v zmysle § 303 ods. 1 Obchodného zákonníka.

16. Zároveň odvolací súd poukázal na § 306 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je veriteľ oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, ak dlžník nesplnil svoj záväzok v primeranej dobe potom, čo ho veriteľ na to písomne vyzval s tým, že toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť, alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu. V danom prípade je podľa záverov odvolacieho súdu splnená aj podmienka, že žalobca ako veriteľ dlžníka na splnenie záväzku písomne vyzval, čo vyplýva z jednotlivých odstúpení od zmluvy. Odvolací súd dodal, že podmienka písomnej výzvy - prioritného uplatnenia u dlžníka nie je absolútna, v dvoch osobitných prípadoch je veriteľovi umožnené domáhať sa splnenia záväzku priamo u ručiteľa. Jedným z nich je prípad, ak nie sú pochybnosti o tom, že dlžník svoj záväzok nesplní, vtedy je veriteľ oprávnený od vyzvania dlžníka upustiť a obrátiť sa priamo na ručiteľa. Ako príklad zákon konkrétne uvádza vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka. Povolenie a ukončenie reštrukturalizácie možno považovať

podľa odvolacieho súdu za obdobný prípad ako vyhlásenie konkurzu. Aj napriek tomu dlžník na uhradenie dlžnej sumy žalobcom vyzvaný bol.

17. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatoval, že ustanovenie § 155 ods. 4 ZKR vylučuje, aby reštrukturalizačný plán zbavil veriteľa domáhať sa uspokojenia jeho pôvodnej pohľadávky voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj uspokojenia pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb, ktorým zabezpečili záväzok. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa v I., II. a IV. výrokovej vete ako vecne správny potvrdil. Tretou výrovkovou vetou súd prvej inštancie žalobu žalobcu vo zvyšku v časti príslušenstva zamietol, z dôvodu, že nemôže žalovaný podať odvolanie proti tej časti výroku rozhodnutia, ktorou nebolo rozhodnuté v neprospech žalovaného. Preto odvolací súd odvolanie žalovaného proti III. výrokovej vete rozsudku okresného súdu odmietol.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p.

19. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 383 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C. s. p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalovaného ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

20. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) v prvom rade poukázal na skutkový stav prípadu a k existencii ručiteľského záväzku uviedol, že pokiaľ jedna z kumulatívnych podmienok (existencia, splatnosť a súdna vymáhateľnosť) nie je splnená, nemožno žalobcovi právo na plnenie ručiteľského záväzku priznať. Na existenciu ručiteľského záväzku má podľa dovolateľa vplyv i reštrukturalizácia spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. Skutočnosť, či ručiteľský záväzok aj naďalej trvá alebo v dôsledku jeho neprihlásenia do reštrukturalizácie spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. zanikol, nemožno podľa dovolateľa z § 155 ods. 2, ako ani z § 155 ods. 4 ZKR vyvodiť. A to aj z dôvodu, že § 155 ods. 2 ZKR sa výslovne zmieňuje len o zániku tých zabezpečovacích práv, ktoré zaťažujú majetok dlžníka a nie o zániku zabezpečovacích právach zaťažujúcich majetok inej osoby odlišnej od dlžníka. Ako ani z toho dôvodu, že § 155 ods. 4 ZKR sa výslovne zmieňuje len o pretrvávajúcej existencii zabezpečovacích práv tých veriteľov, ktorí svoje pohľadávky do reštrukturalizácie riadne a včas prihlásili a ktorých pohľadávky sú zabezpečené majetkom iných osôb, odlišných od dlžníka. Napokon aj § 132 ods. 1 ZKR podľa dovolateľa počíta len s veriteľmi prihlásených pohľadávok a zabezpečovacích práv, nepočíta však s veriteľmi pohľadávok a zabezpečovacích práv, ktoré neboli do reštrukturalizácie prihlásené.

21. Dovolateľ je názoru, že súčasná dikcia § 155 ods. 4 ZKR v znení, že „plánom zostávajú nedotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka“ bola do takéhoto znenia novelizovaná novelou č. 348/2011 Z. z. Toto znenie predmetného ustanovenia nahradilo dovtedy účinné znenie, v zmysle ktorého „ak plán neurčuje inak, plánom zostávajú nedotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb.“ Z uvedeného je podľa žalovaného zrejmé, že novelizácia prišla ako dôsledok zneužívania reštrukturalizácie vo vzťahu k zabezpečeným veriteľom, ak bol plán prijatý väčšinou hlasov proti ich vôli. Jej účelom bolo zabezpečiť, aby prihlásených zabezpečených veriteľov nebolo možné zbaviť ich zabezpečovacích práv v procese hlasovania o prijatí reštrukturalizačného plánu. Uvedené explicitne znamená, že ich zabezpečovacie práva nemôžu byť reštrukturalizačným plánom dotknuté (zrušené, zmenené), čo však nemožno podľa dovolateľa rozširujúco vykladať spôsobom, že s neprihlásením pohľadávky do reštrukturalizačného konania nie je zároveň spojený ani žiadny iný účinok, v tomto prípade nevymáhateľnosť pôvodnej neprihlásenej pohľadávky od ručiteľa.

22. Žalovaný má za to, že prijatie záveru o zániku ručiteľského záväzku v dôsledku jeho neprihlásenia do reštrukturalizácie spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. je nielen logické, ale v neposlednom rade i spravodlivé. Nemožno totiž akceptovať stav, kedy by veritelia, ktorí svoju povinnosť v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii splnili a svoje zabezpečovacie práva do reštrukturalizácie prihlásili, boli znevýhodnení a poškodení v porovnaní so žalobcom, ktorý svoju povinnosť v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii nespĺnil a svoju pohľadávku voči spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s., ako ani ručiteľský záväzok žalovaného, do reštrukturalizácie neprihlásil. Zároveň by bolo podľa žalovaného v rozpore s požiadavkou spravodlivosti a dobrými mravmi (zásadou poctivého obchodného styku), ak by žalobca nadobudol v porovnaní s ostatnými veriteľmi spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. výhodnejšie postavenie s prihliadnutím na skutočnosť, že ostatní veritelia, ktorí svoje pohľadávky do reštrukturalizácie spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. riadne a včas prihlásili (hoci o začatí reštrukturalizačného konania upovedomení neboli), no napriek tomu svoje práva nezanedbali a riadne si ich uplatnili postupom predpokladaným zákonom o konkurze a reštrukturalizácii.

23. V kontexte vyššie uvedeného má dovolateľ za to, že uplatňovanie § 311 ods. 1 Obchodného zákonníka na predmetný prípad a vyvodzovanie existencie ručiteľského záväzku, je nesprávne. Rovnako tak je nesprávna argumentácia odvolacieho súdu tým, že na podporu svojho rozhodnutia cituje z nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 7. marca 2014, sp. zn. IV. ÚS 604/2013. Aj v prípade ak by ručiteľský záväzok nezaničil, tento by sa nestal splatným v celom rozsahu a voči jeho splatnej časti by bol žalovaný oprávnený v súlade s § 306 ods. 2 Obchodného zákonníka vzniesť námietku naturálnej obligácie, čo aj v priebehu konania pred súdom prvej inštancie aj urobil.

24. Dovolateľ preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie a ani odvolací súd sa s jeho vyššie uvedenou argumentáciou žiadnym spôsobom nevysporiadali a svoje rozhodnutia odôvodnili tým, že nie je možný iný výklad ustanovenia § 155 ods. 4 ZKR ako ten, že účinky reštrukturalizačného konania sa na záložcu nevzťahujú.

25. Na základe vyššie uvedeného má dovolateľ rovnako za to, že súd prvej inštancie a odvolací súd nesprávne právne posúdili pretrvávajúcu existenciu ručiteľského záväzku po ukončení reštrukturalizácie, keď svoje rozhodnutia vyvodzujú z § 155 ods. 4 ZKR, v zmysle ktorého plánom zostávajú nedotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb. Takúto aplikáciu § 155 ods. 4 ZKR považuje dovolateľ za právne nesprávnu, a nakoľko táto právna otázka nebola vyriešená v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu má žalovaný za to, že je splnená podmienka na samotnú prípustnosť dovolania v zmysle § 432 ods. 1 C. s. p.

26. V ostatnej časti dovolania žalovaný poukázal na splatnosť ručiteľského záväzku a jeho vymáhateľnosť. Žalovaný je názoru, že pohľadávka žalobcu sa ani do dňa podania dovolania nestala splatnou, a to okrem iného aj priamo zo ZKR, kedy povolenie reštrukturalizácie nemá za následok splatnosť všetkých záväzkov dlžníka. Povolením reštrukturalizácie sa splatnosť prihlásených pohľadávok len mení tak, ako je uvedené v schválenom reštrukturalizačnom pláne. Žalovaný zároveň poukázal na tú skutočnosť, že neprihlásením pohľadávky žalobcu do reštrukturalizácie spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. sa z pohľadávky žalobcu stala naturálna obligácia, ktorá nemá žiadnu dobu splatnosti. Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že pokiaľ pohľadávka nemá určenú dobu splatnosti, nemôže byť dlžník v omeškaní s jej úhradou, a teda nie je možné túto pohľadávku vymáhať od ručiteľa, t. j. od žalovaného. Žalobca tak bol povinný, v prípade ak mal záujem na úhrade svojej pohľadávky, túto prihlásiť do reštrukturalizácie a schválením reštrukturalizačného plánu, by bola pohľadávke určená nová doba splatnosti s tým, že jej neprihlásenie nemôže byť na ťarchu žalovaného.

27. Žalovaný zároveň poukázal na tri odstúpenia, ktoré boli zo strany žalobcu uskutočnené až po ukončení reštrukturalizácie, a teda v čase, kedy sa pohľadávka stala naturálnou obligáciou, ktorá nemá lehotu splatnosti, a teda v čase, keď spoločnosť TRANSFORM RECYKLING, a. s. nemohla byť s plnením pohľadávky v omeškaní. Námietka neúčinnosti predmetných odstúpení zostali podľa žalovaného

konajúcimi súdmi nevysporiadané, pričom posúdenie (ne)platnosti odstúpenia od zmluvy má vplyv na prípadné určenie sumy, ktorú by mal žalobcovi zaplatiť. Žalovaný považuje odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu za účelové konanie, nakoľko si žalobca bol vedomý tej skutočnosti, že si pohľadávku riadne a včas neuplatnil v reštrukturalizácii spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s. (dlžníka) a že nemôže dôjsť k jej zosplatneniu iným spôsobom, ako odstúpením od zmluvy.

28. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalovaný dovolaciu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Žiar nad Hronom na ďalšie konanie a rozhodol o náhrade trov dovolacieho konania. Prípadne zrušil iba rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vráti na nové konanie.

29. Žalobca sa vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedol, že uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p. neprichádza do úvahy, keďže odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inštancií sú podľa názoru žalobcu dostatočne a zákonným dôvodom odôvodnené. Skutočnosť, že súdy neakceptovali argumentáciu žalovaného, nie je možné podľa žalobcu stotožňovať s nedostatočnosťou odôvodnenia napadnutých rozhodnutí.

30. V súvislosti s dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je žalobca toho názoru, že otázka položená v dovolaní nie je zásadného právneho významu. Žalobca dodal, že argumentácia žalovaného v podanom dovolaní je tendenčná a selektívna, na základe čoho by nebolo možné vymáhať pohľadávku voči ručiteľovi v žiadnom prípade, kedy by táto zároveň nebola prihlásená v reštrukturalizácii dlžníka. Voči tretím osobám je naopak podľa žalobcu v zmysle § 155 ods. 4 ZKR aj naďalej plne zachovaná možnosť domáhať sa vymoženia pôvodnej pohľadávky, ktorej existenciu a splatnosť je potrebné posudzovať bez ohľadu na reštrukturalizačné konanie vedené voči dlžníkovi a bez ohľadu na účinky vyplývajúce voči dlžníkovi v dôsledku zmeny jej charakteru na tzv. naturálnu obligáciu.

31. Z uvedených dôvodov považuje žalobca podané dovolanie za nedôvodné a navrhuje, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol, prípadne zamietol a priznal mu právo na náhradu trov dovolacieho konania.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený podľa § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba zamietnuť podľa § 448 C. s. p., pretože nie je dôvodné.

33. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

34. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

35. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie je ďalej

odôvodnené § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

36. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

37. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

38. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020).

39. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

40. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

41. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

42. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

43. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že odvolací súd sa poukazom na § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. sa nevysporiadal s jeho podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Týmto podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Tento procesný postup odvolacieho súdu predstavuje podľa názoru dovolateľa vážne porušenie jeho práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

44. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.

sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

45. Dovolací súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

46. Právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

47. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

48. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvoľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

49. Zároveň dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005, z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní.

50. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je nedostatočné a nepreskúmateľné, pretože ako celok s rozhodnutím súdu prvej inštalcie spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštalcie. Konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštalcie vo vzťahu k posúdeniu skutkových a právnych záverov.

51. Súd prvej inštalcie k právnemu problému, ktorý je podstatou sporu uviedol, že s ustáleným právnym názorom vyjadreným vo viacerých rozhodnutiach súdov nie je možný iný výklad § 155 ods. 4 ZKR ako ten, že účinky reštrukturalizačného konania sa na záložcu nevzťahujú, pretože v tomto konaní sám nebol v postavení dlžníka. Preto mal okresný súd za to, že na tento prípad nemožno aplikovať ustanovenie § 114 ods. 1 písm. d/ ZKR (ako jeden z účinkov začatia reštrukturalizačného konania) a

považovať odstúpenie od zmluvy za neúčinné.

52. Odvolací súd zhrnul, že základnou odvolacou námietkou žalovaného je jeho tvrdenie, či potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdom spôsobuje zánik vymáhateľnosti tých pohľadávok, ktoré si veritelia neprihlásili riadne a včas. S poukazom na § 155 ods. 2, 4 ZKR odvolací súd konštatoval, že zánik vymáhateľnosti znamená nemožnosť vymáhať pohľadávky na súde alebo inom oprávnenom orgáne, ale len voči spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a. s., voči ktorej sa táto pohľadávka stala nevymáhateľnou. Preto podľa odvolacieho súdu samotný záväzok nezanikol, v dôsledku čoho nezaniklo ani ručenie žalovaného. V danom prípade je podľa záverov odvolacieho súdu splnená aj podmienka, že žalobca ako veriteľ dlžníka na splnenie záväzku písomne vyzval, čo vyplýva z jednotlivých odstúpení od zmluvy.

53. Odvolací súd preto zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatoval, že ustanovenie § 155 ods. 4 ZKR vylučuje, aby reštrukturalizačný plán zbavil veriteľa práva domáhať sa uspokojenia jeho pôvodnej pohľadávky voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj uspokojenia pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb, ktorým zabezpečili záväzok.

54. Odvolací súd po prejednaní odvolania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Dovolací súd dodáva, že takýto postup umožňovalo odvolaciemu súdu ustanovenie § 387 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len skonštatovaním správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Týka sa to aj časti, kedy sa odvolací súd stotožnil s vyhodnotením námietky premlčania tak, ako uviedol súd prvej inštancie, pričom túto nemusel osobitne preskúmať v zmysle odvolacej námietky žalovaného.

55. Podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, žalovaný mal možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobil. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo zmätočnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

56. Dovolací súd konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

57. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa vyššie citovaného ustanovenia. Jedná sa o taký výnimočný prípad, kedy ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde, pretože tak, ako je už vyššie konštatované, skutkové a právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré spolu s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie tvoria jeden celok) nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie

podľa predstáv žalobcu. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, obsiahnuté v novom Civilnom sporovom poriadku, sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska.

58. Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C. s. p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

59. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd, predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

60. Dovolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že dovolateľom vymedzené otázky smerujúce k splatnosti a vymáhateľnosti ručiteľského záväzku (bod 26 tohto rozhodnutia) sú úzko viazané na skutkový stav prejednávaného sporu a s tým súvisiacou procesnou obranou žalovaného. Skutkovým zistením je dovolací súd viazaný podľa § 442 C. s. p. a v dovolacom konaní je vylúčené preskúvanie jeho správnosti alebo nesprávosti.

61. Dovolací súd zdôrazňuje, že zásadnou a kľúčovou právnou otázkou v prípade žalobcom uplatneného nároku je tá, či potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdom spôsobuje zánik vymáhateľnosti tých pohľadávok, ktoré si veritelia neprihlásili riadne a včas s akcentom na záväzok, ktorý je zabezpečený ručením. K takejto právnej otázke nastolenej dovolateľom v rozhodovanej veci dovolací súd uvádza, že v takomto špecifikovanom znení doposiaľ nebola predmetom dovolacieho prieskumu, čím je splnená zákonná podmienka prípustnosti podaného dovolania.

62. Podľa § 311 ods. 2 Obchodného zákonníka, ručenie nezaniká, ak záväzok zanikol pre nemožnosť plnenia dlžníka a záväzok je splniteľný ručiteľom alebo pre zánik právnickej osoby, ktorá je dlžníkom.

63. Podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „ZKR“), ak tento zákon neustanovuje inak, právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou, právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká.

64. Podľa § 120 ods. 3 ZKR, za prednostné pohľadávky sa nepovažujú nároky ručiteľov, spoludlžníkov alebo iných osôb, ktorým vznikne po začatí reštrukturalizačného konania pohľadávka voči dlžníkovi, ak budú za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred začatím reštrukturalizačného konania. Tieto nároky musia byť v reštrukturalizácii uplatnené prihláškou ako podmienené pohľadávky, inak v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi.

65. Podľa § 132 ods. 1 ZKR, reštrukturalizačný plán (ďalej len „plán“) je listina upravujúca vznik, zmenu alebo zánik práv a záväzkov osôb v nej uvedených (ďalej len „účastník plánu“), ako aj rozsah a spôsob

uspokojenia tých účastníkov plánu, ktorí sú veriteľmi prihlásených pohľadávok, prípadne akcionármi dlžníka. Po potvrdení plánu súdom je plán záväzný pre všetkých účastníkov plánu.

66. Podľa § 136 ods. 1 ZKR, záväzná časť plánu obsahuje určenie všetkých práv a záväzkov, ktoré majú účastníkom plánu podľa plánu vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť. Tieto práva a záväzky a majetok, ku ktorému sa vzťahujú, ak ide o vecné práva alebo iné podobné práva, musia byť v pláne určené tak, ako je to potrebné podľa osobitných predpisov pre ich vznik, zmenu alebo zánik, alebo získanie príslušných rozhodnutí a súhlasov, na základe ktorých vznikajú, menia sa alebo zanikajú alebo ktoré sú podmienkou na ich vznik, zmenu alebo zánik.

67. Podľa § 140 ods. 1 ZKR, záväzná časť plánu môže obsahovať aj záväzok inej osoby ako dlžníka, akcionára dlžníka alebo veriteľa prihlásenej pohľadávky, ak so vznikom záväzku súhlasí; prílohu plánu musí v tomto prípade tvoriť súhlasný prejav vôle tejto osoby so vznikom záväzku, inak záväzok ani v prípade potvrdenia plánu súdom nevznikne.

68. Podľa § 155 ods. 1 ZKR, ustanovenia plánu sa zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku stávajú účinnými voči všetkým účastníkom plánu.

69. Podľa § 155 ods. 2 ZKR, zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas podľa tohto zákona neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi, ako aj riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva vzťahujúce sa na majetok dlžníka; to platí rovnako aj pre podmienené pohľadávky, ktoré mali byť uplatnené prihláškou.

70. Podľa § 155 ods. 4 ZKR, plánom zostávajú nedotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb.

71. S poukazom na vyššie uvedené ustanovenia je možné zhrnúť, že účinky potvrdenia plánu nastávajú zverejnením uznesenia súdu o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku. Týmto momentom sa ustanovenia plánu stávajú účinnými voči všetkým účastníkom plánu bez ohľadu na to, či hlasovali za jeho prijatie, alebo proti jeho prijatiu, alebo sa vôbec nezúčastnili na schvaľovacej schôdzi. Voči tretím osobám má účinky len vtedy, ak výslovne súhlasili so vznikom záväzku (§ 140). Ďurica, M. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár. 3. vydanie. Praha. C. H. Beck. 2019. ISBN 978-80-7400-754-5 (str. 1076).

72. Dovolací súd zdôrazňuje, že reštrukturalizačným plánom nemôžu byť dotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb. Znenie ustanovenia § 155 ods. 4 ZKR vylučuje, aby reštrukturalizačný plán zbavil pôvodného veriteľa práva domáhať sa uspokojenia jeho pôvodnej pohľadávky voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj uspokojenia pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb. K zániku týchto práv môže dôjsť len s výslovným súhlasom veriteľa a nie prijatím plánu (Pospíšil, B. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Wolters Kluwer. Bratislava. 2012. ISBN: 978-80-8078-458-4 (dostupné v ASPI, stav v ASPI k 01.01.2016).

73. Dovolací súd konštatuje, že neprihlásené pohľadávky, ktoré mali byť v reštrukturalizácii prihlásené, sa stávajú účinnosťou plánu voči dlžníkovi nevymáhateľné, t. j. menia sa na naturálne obligácie. Dlžník tieto pohľadávky môže dobrovoľne splniť, veriteľ ich však nemôže vymáhať cestou súdu, resp. exekúcie s tým, že nevymáhateľnosť má obdobné účinky ako premlčanie, prihliadne sa na ňu však z úradnej povinnosti. Voči iným osobám ako dlžníkovi však tieto pohľadávky možno vymáhať aj naďalej, napríklad voči ručiteľovi (prípadne spoludlžníkovi). Takýmto osobám námietka nevymáhateľnosti pohľadávky voči hlavnému dlžníkovi (spoludlžníkovi) neprislúcha, a preto s ňou nemôžu byť úspešní.

74. Vyššie uvedený záver bol ustálený aj Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS

604/2013, podľa ktorého ustanovenia reštrukturalizačného plánu, na základe ktorého veritelia nemôžu vymáhať svoje pôvodné pohľadávky voči spoludlžníkom či ručiteľom sa jednoznačne vzťahuje výlučne len na veriteľov, ktorí boli účastníkmi plánu, no nemôžu obmedzovať veriteľa, ktorý svoju pohľadávku v reštrukturalizácii neprihlásil. Právny názor, podľa ktorého schválený a potvrdený reštrukturalizačný plán modifikuje obsah právnych vzťahov aj tých veriteľov, ktorí si svoje pohľadávky do reštrukturalizácie neprihlásili, je podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky založený na ústavne nekonformnom výklade § 155 ods. 1, 2 a 4 ZKR.

75. Dovolací súd zároveň poukazuje aj na skutočnosť, že ručenie je regulované ustanoveniami Obchodného zákonníka a nie je zahrnuté ako zabezpečovacie právo v zákone o konkurze a reštrukturalizácii (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 87/2017, obdobne aj II. ÚS 76/2017). Vzhľadom na to zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľa vymáhať pohľadávku voči dlžníkovi, avšak samotná pohľadávka nezaniká, pričom ak plán neurčuje inak, plánom zostávajú nedotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči ručiteľom dlžníka. Totiž ak v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii zaniklo právo veriteľa domáhať sa uspokojenia pohľadávky priamo voči dlžníkovi, neznamená to zároveň zánik jej uspokojenia ručiteľom, pretože jednak táto možnosť vyplýva priamo z § 155 ods. 4 ZKR a jednak by tým bol popretý samotný zmysel ručenia - možnosť domôcť sa splnenia záväzku od ručiteľa, ak dlžník svoj splatný záväzok nespĺní. Dovolací súd v tejto súvislosti (ako aj v súvislosti s dovolacou námietkou žalovaného) uvádza, že právo veriteľa domáhať sa svojich nárokov voči ručiteľovi s poukazom na ustanovenie § 155 ods. 4 ZKR rozhodne nie je ani výkonom práva odporujúceho dobrým mravom, naopak, ide o úplne legitímny nárok vyplývajúci z inštitútu ručenia.

76. Preto dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný nedôvodne odvolaciu súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie veci, pretože potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdom nespôsobuje zánik vymáhateľnosti tých pohľadávok, ktoré si veritelia neprihlásili riadne a včas s akcentom na záväzok, ktorý je zabezpečený ručením. Týmto dovolanie žalovaného smeruje proti vecne správne rozhodnutiu odvolacieho súdu.

77. Vzhľadom na to, že v rozhodovanej veci odvolací súd správne posúdil právnu otázku podstatnú pre rozhodnutie vo veci, pričom konanie nie je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., najvyšší súd podľa ustanovenia § 448 C. s. p. dovolanie žalovaného, ako nedôvodné zamietol.

78. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

79. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.